

WOJEWODA DOLNOŚLĄSKI

PS-NKPS.431.1.31.2025.EM

**Pani
Dorota Zarzycka
Dyrektor
Domu Seniora – Rusinowa
ul. Osiedle Górnicze 19 A
58-300 Wałbrzych**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Do podpisanego w dniu 14 lipca 2025 r. protokołu nie wniesiono zastrzeżeń.

Wrocław, lipca 2025 r.

I. Informacje organizacyjne

Jednostka kontrolowana Dom Seniora – Rusinowa w Wałbrzychu

Kierownik jednostki kontrolowanej Pani Dorota Zarzycka na stanowisku Dyrektora Domu Seniora – Rusinowa od 20 sierpnia 2014 r.

Zakres kontroli Działalność domu pomocy społecznej.

Okres objęty kontrolą od 1 stycznia 2024 r. do 13 maja 2025 r.

Podstawa prawna kontroli

1. art. 22 pkt 8 oraz art. 126 i art. 127 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej¹,
2. § 5 rozporządzenia z dnia 9 grudnia 2020 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej²

Plan kontroli na I półrocze 2025 r. (KO-KZ.430.9.2024.MK) zatwierdzony przez Wojewodę Dolnośląskiego w dniu 20 grudnia 2024 r.

Data rozpoczęcia i zakończenia czynności kontrolnych od dnia 13 maja 2025 r. do dnia 13 czerwca 2025 r.

Kontrolerzy

1. **Elżbieta Marcinkowska** – inspektor wojewódzki w Wydziale Polityki Społecznej Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu, przewodniczący zespołu, działający zgodnie z upoważnieniem Wojewody Dolnośląskiego Nr PS-NKPS.0030.205.2025.EM z dnia 7 maja 2025 r.,
2. **Dorota Kamińska** – starszy inspektor wojewódzki w Wydziale Polityki Społecznej Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu, kontroler, działający zgodnie z upoważnieniem Wojewody Dolnośląskiego Nr PS-NKPS.0030.206.2025.EM z dnia 7 maja 2025 r.

¹ t. j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1283 ze zm., dalej „ustawa o pomocy społecznej”, „ustawa”

² Dz. U. z 2020 r., poz. 2285, ze zm., dalej „rozporządzenie w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej”

II. Ocena kontrolowanej jednostki

W okresie objętym kontrolą osobą odpowiedzialną za realizację zadań była Pani Dorota Zarzycka na stanowisku Dyrektora Domu Seniora – Rusinowa w Wałbrzychu od 20 sierpnia 2014 r.

W wyniku kontroli kompleksowej przeprowadzonej w dniach 13-15 maja 2025 r. działalność Domu Seniora – Rusinowa w Wałbrzychu w zakresie objętym kontrolą oceniono **pozytywnie pomimo stwierdzonych nieprawidłowości**.

III. Ustalenia kontroli

Dom Seniora – Rusinowa w Wałbrzychu funkcjonuje na podstawie decyzji Wojewody Dolnośląskiego Nr PS-KNPS1.9423.11.2014 z dnia 25 kwietnia 2014 r. ze zm. Jednostkę wpisano do wojewódzkiego rejestru domów pomocy społecznej pod nr 1/2014 z przeznaczeniem dla 49 osób w podeszłym wieku oraz przewlekle somatycznie chorych. Dom działa w oparciu o Statut wprowadzony uchwałą Nr LIV/541/13 z dnia 5 grudnia 2013 r. Rady Miejskiej Wałbrzycha oraz Regulamin Organizacyjny wprowadzony Zarządzeniem Prezydenta Miasta Wałbrzych nr 441/2024 z dnia 31 maja 2024 r. W dniu kontroli w Domu przebywało 48 mieszkańców.

Na podstawie losowo wybranej dokumentacji stwierdzono, że na terenie Domu przebywały tylko osoby kwalifikujące się do powyższego typu Domu.

Dyrektor Jednostki spełnił kryteria określone w art. 122 ust. 1 ustawy tj. posiadał wymagany staż pracy w pomocy społecznej oraz specjalizację z zakresu organizacji pomocy społecznej. Kwalifikacje pracowników zespołu terapeutyczno-opiekuńczego nie budziły zastrzeżeń.

Działalność Domu prowadzona jest w budynku wielokondygnacyjnym dostosowanym do potrzeb osób z niepełnosprawnościami - bez barier architektonicznych. Obiekt jest wyposażony w dźwig osobowy, który w trakcie kontroli był sprawny. Budynek był wyposażony w system sygnalizacji pożarowej i system przyzywowo – alarmowy. W widocznym miejscu na tablicy ogłoszeń znajdowały się informacje o podmiocie prowadzącym Dom, Regulaminie Mieszkańców, godzinach przyjmowania mieszkańców przez Dyrektora Domu, a także informacje dotyczące numerów alarmowych, danych teleadresowych organów, właściwych miejscowo instytucji i organizacji działających w zakresie wolności i praw człowieka oraz instytucji kontrolnych, w szczególności: Rzecznika Praw Obywatelskich, Rzecznika Praw Pacjenta, państwowego powiatowego inspektora sanitarnego, właściwego do spraw pomocy społecznej wydziału urzędu wojewódzkiego, właściwego ze względu na miejsce położenia

domu ośrodka pomocy społecznej, prokuratury rejonowej, sądu opiekuńczego, co jest zgodne z § 6 ust. 1 pkt 1a rozporządzenia w sprawie domów pomocy społecznej³.

Czynności kontrolne potwierdziły, że obiekt Jednostki spełnia warunki określone w § 6 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia dotyczące przystosowania do potrzeb osób niepełnosprawnych. W trakcie oględzin obiektu stwierdzono, że znajdują się w nim wymagane przepisami ogólnodostępne pomieszczenia a pokoje spełniały standard metrażu oraz wyposażenia, zgodnie z § 6 ust. 1 pkt 3 lit. a, b i c rozporządzenia. Warunki sanitarne spełniają normę określoną w § 6 ust. 1 pkt 4 lit., a rozporządzenia, tj. liczba łazienek zapewniała możliwość korzystania z każdej przez nie więcej niż 6 osób, a w przypadku toalet przez nie więcej niż 4 osoby. Sanitariaty wyposażone były w uchwyty dla osób niepełnosprawnych.

W zakresie wyżywienia spełniono wymogi, zgodnie z § 6 ust. 1 pkt 6 rozporządzenia. Mieszkańcom Domu zapewniono 3 podstawowe posiłki, w tym jeden gorący oraz dodatkowy posiłek w formie podwieczorku. Jednostka zagwarantowała mieszkańcom podstawowe produkty żywnościowe oraz napoje dostępne przez całą dobę.

Dom spełniał wymogi standardu określonego w § 6 ust. 1 pkt 7 rozporządzenia w zakresie zapewnienia odzieży i obuwia oraz pomoc w utrzymaniu higieny osobistej, zapewniał środki czystości i środki higieniczne, spełniając tym samym wymóg § 6 ust. 1 pkt 8 rozporządzenia.

W ramach usług opiekuńczych mieszkańcy mieli zapewnioną pielęgnację, pomoc w podstawowych czynnościach życiowych, załatwianiu spraw osobistych, a także dostęp do podstawowych i specjalistycznych świadczeń zdrowotnych, przysługujących im na podstawie odrębnych przepisów, zgodnie z art. 58 ustawy. Podczas kontroli ustalono, że mieszkańcy byli objęci opieką lekarza podstawowej opieki zdrowotnej i lekarzy specjalistów. Zapewniono mieszkańcom ciągłość leczenia farmakologicznego i dostęp do środków chłonnych. W okresie objętym kontrolą Dom pokrywał opłatę ryczałtową oraz częściową odpłatność do wysokości limitu ceny przewidzianej w przepisach o świadczeniach opieki zdrowotnej, finansowanych ze środków publicznych, co było zgodne z art. 58 ust. 3 ustawy.

W zakresie usług wspomagających umożliwiono mieszkańcom udział w terapii zajęciowej, rehabilitacji ruchowej oraz zapewniono organizację świąt i uroczystości okazjonalnych, a także spotkania integracyjne. Dbano o zaspokojenie potrzeb kulturalnych i religijnych, zapewniono warunki do rozwoju samorządności, a także umożliwiono kontakt z Dyrektorem Domu, co spełniło wymóg § 6 ust. 1 pkt 10 rozporządzenia. Mieszkańcy

³ Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 23 sierpnia 2012 r. w sprawie domów pomocy społecznej (t. j. Dz.U. z 2025 r., poz. 51) dalej „rozporządzenie”

w rozmowach potwierdzili powyższe ustalenia jak również wskazywali, że aktywizowano ich i podnoszono sprawność ruchową.

Ustalono, że organizacja Domu, zakres i poziom świadczonych usług uwzględnia stopień fizycznej i psychicznej sprawności mieszkańców. Dom zapewnia mieszkańcom bezpieczne warunki pobytu. Nowo przyjęta osoba lub jej opiekun prawny jest informowany o Regulaminie Domu, w którym są między innymi opisane prawa i obowiązki mieszkańców.

W kwestii przestrzegania prawa do wolności ustalono, że mieszkańcy mają możliwość swobodnego poruszania się po terenie Domu i poza nim, wyjście poza teren Jednostki odbywa się w obecności opiekunów, po uprzednim zgłoszeniu oddziałowej. W toku kontroli Dyrektor Domu oświadczył, że personel odnosi się do mieszkańców z szacunkiem i godnością, reaguje cierpliwością i zrozumieniem, jest wyczulony na potrzeby mieszkańców, w razie konieczności służy pomocą i wsparciem.

Na terenie Domu powołano zespół terapeutyczno-opiekuńczy, który realizował zadania określone w § 2 i § 3 rozporządzenia. Indywidualne plany wsparcia mieszkańców opracowywane były na rok, w przeciągu 6 miesięcy od przyjęcia osoby do Domu, co jest zgodne z § 2 ust. 4 rozporządzenia. Każdy mieszkaniec miał wybranego pracownika pierwszego kontaktu oraz opracowany indywidualny plan wsparcia ustalony z jego udziałem, co spełniło wymóg § 3 ust. 1 i ust. 2 rozporządzenia.

Zgodnie z § 5 ust. 1 pkt 3 lit. h rozporządzenia Jednostka zapewniła bezpieczne przechowywanie środków pieniężnych i przedmiotów wartościowych. W Jednostce obowiązuje Regulamin postępowania z depozytami mieszkańców w Domu Seniora – Rusinowa w Wałbrzychu wprowadzony Zarządzeniem Dyrektora Nr 4 z dnia 31.03.2021 r. Ustalono, że na koncie Placówki znajdowały się depozyty po 30 zmarłych mieszkańcach. Celem likwidacji depozytów podejmowano odpowiednie czynności.

Dom zapewnił mieszkańcom świadczenie pracy socjalnej zgodnie z § 6 ust. 1 pkt 10 lit. a rozporządzenia, przez 1 pracownika socjalnego zatrudnionego na umowę o pracę w wymiarze 1 etatu, co spełniło wymóg § 6 ust. 2 pkt 1 rozporządzenia.

Mieszkańcom Domu zapewniono kontakt z psychologiem, co jest zgodne z § 6 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia.

Zatrudnienie pracowników zespołu terapeutyczno-opiekuńczego Domu w przeliczeniu na pełny wymiar czasu pracy zapewniło wskaźnik, o którym mowa w § 6 ust. 2 pkt 3 lit. a i b rozporządzenia tj. odpowiednio 0,4 i 0,5 na jednego mieszkańca domu.

Członkowie zespołu terapeutyczno-opiekuńczego brali udział co najmniej raz na dwa lata w szkoleniach dotyczących praw mieszkańca oraz kierunków prowadzonej terapii a także

metod pracy z mieszkańcami. Nie zorganizowano szkolenia w zakresie komunikacji wspomagającej lub alternatywnej oraz pracownicy zespołu terapeutyczno-opiekuńczego nie mieli ukończonego szkolenia z zakresu udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej, tym samym nie został zrealizowany obowiązek wynikający z § 6 ust. 2 pkt 4 i 4 a rozporządzenia.

IV. Pozostałe informacje i zalecenia pokontrolne

W wyniku przeprowadzonego postępowania kontrolnego stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Pracownicy zespołu terapeutyczno-opiekuńczego nie uczestniczyli co najmniej raz na dwa lata w organizowanych przez Dyrektora Domu szkoleniach w zakresie komunikacji wspomagającej lub alternatywnej.
2. Pracownicy zespołu terapeutyczno-opiekuńczego nie posiadali ukończonego szkolenia z zakresu udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej zorganizowanego przez Dyrektora Domu.

Na podstawie ustaleń kontroli, w celu poprawy realizacji zadań należy:

1. Zapewnić pracownikom zespołu terapeutyczno-opiekuńczego co najmniej raz na dwa lata uczestniczenie w organizowanych przez dyrektora domu szkoleniach w zakresie komunikacji wspomagającej lub alternatywnej.

Podstawa prawna: § 6 ust. 2 pkt 4 rozporządzenia w sprawie domów pomocy społecznej.

Termin realizacji zalecenia: na bieżąco.

2. Zapewnić pracownikom zespołu terapeutyczno-opiekuńczego udział w szkoleniu z zakresu udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej.

Podstawa prawna: § 6 ust. 2 pkt 4a rozporządzenia w sprawie domów pomocy społecznej.

Termin realizacji zalecenia: na bieżąco.

Wystąpienie sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, jeden egzemplarz otrzymuje Kierownik jednostki podlegającej kontroli, drugi włącza się do akt kontroli.

Zgodnie z art. 128 ust. 2 ustawy kierownik jednostki podlegającej kontroli może w terminie 7 dni od dnia otrzymania zaleceń pokontrolnych zgłosić do nich pisemne zastrzeżenia do Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu. W przypadku niewniesienia zastrzeżeń do sformułowanych zaleceń pokontrolnych uprzejmie proszę o poinformowanie tut. Wydziału, w terminie 30 dni

od daty otrzymania niniejszego pisma, o sposobie wykorzystania wyników kontroli, realizacji powyższych zaleceń lub przyczynach braku ich realizacji.

Z up. WOJEWODY DOLNOŚLĄSKIEGO

Ewa Oleniacz
Zastępca Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej

